

Kredo

April 2003

Kerkblad van de Remonstrantse en Doopsgezinde gemeenten in Den Haag en omstreken

Graankorrel

'Als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf, maar als zij sterft, brengt zij veel vruchten voort.' (uit NBG: Johannes 12:24)

In dit beeld, dat Jezus gebruikt om zijn dood en opstanding aan te duiden, krijgen wij een levenshouding mee die de kern van het evangelie vormt.

Jezus prent zijn discipelen in, dat het 'eeuwige leven', leven met God, alleen kan ontkiemen en groeien als wij er ruimte voor geven in onszelf. Dit betekent dat wij alles weg moeten doen wat de toewijding aan God verhindert. Het Nieuwe Testament spreekt wel eens van 'de oude mens' – de krachten in ons die verderf stichten. Deze 'oude mens' uit zich o.a. in een streven naar rijkdom, eer, macht en genot. Gods Geest echter brengt eigenschappen voort die de mens – onszelf en anderen - goed doen. In de Galatenbrief bijvoorbeeld noemt Paulus er negen: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid (geduld), vriendelijkheid, goedheid, trouw (of vertrouwen), zachtmoedigheid, zelfbeheersing. De Geest kan diep in ons wortelen als de oude mens met zijn kwalijke praktijken gedood wordt.

Eigenlijk hoeven wij niet eens zo diep na te denken om de uitspraak van Jezus over de graankorrel te begrijpen. In het leven van alledag ervaren wij vaak dat

'lijden' nodig is om iets goeds te bereiken. Zonder te leren en je huiswerk te doen haal je geen examen. Zonder te werken, worden er geen akkers verbouwd, worden er geen huizen en wegen gebouwd. Zonder aandacht en geduld voor de partner is er geen goede relatie mogelijk. Geen gemeente kan standhouden zonder veel inzet van gemeenteleden.

Soms ervaren wij tegenslag als een opening naar een nieuwe weg in ons leven. Ik heb mensen met een levensbedreigende ziekte wel eens horen zeggen dat zij daardoor hebben ontdekt wat werkelijk van waarde is. Ingrijpende en nare gebeurtenissen als

het kwijtraken van onze baan of het stuklopen van onze relatie geven vaak aanleiding tot bezinning over ons leven en wie wij zijn.

De viering van Pasen herinnert ons aan de diepste tegenslag die wij kunnen beleven: de vernederende dood van Jezus, de mens die God nabij gebracht heeft tot troost en vreugde van wie in nood verkeert. Geeft de opwekking van deze mens uit de dood niet juist moed aan wie de weg van liefde en vrede wil volgen in de wereld?

ds Lydia Penner

Kredo, 33e jaargang nr.4

Doopsgezinde Gemeente

Paleisstraat 8, 2514 JA Den Haag;
telefoon 070 - 360 57 11.
E-mail: doopsgezind.dh@hetnet.nl
Openingstijden van de administratie
di t/m vr van 9.00 tot 12.00 uur
Giro: 137890
ABN-AMRO rek.nr.:51 39 41 185
Giro Commissie Hulpbetoon: 295263

Remonstrantse Gemeente

Laan van Meerdervoort 955
2564 AJ Den Haag;
telefoon 070 - 325 07 79
telefax 070 - 368 56 24
E-mail: remondenhaag@hetnet.nl
Website: www.remonstranten.org/den
haag
Openingstijden van de administratie
ma t/m vr van 9.00 tot 13.00 uur
Giro: 6397
Fortis bank rek.nr.: 82 25 36 994
Giro Diaconale Commissie: 155420

Redactie

Willy Adriaanse-Smit, Wim van Dorp
Ellen Goedhart, Reinhold Philipp,
Regine Verhoeven-Grube, Coos
Wentholt (red.secr.)

Typewerk: Margo Venema-van Doorn
lay-out: Christine Esfahani-Redeker

Druk: Van Driel, Rotterdam

Kopij kan gestuurd worden naar:
Laan van Meerdervoort 955
2564 AJ Den Haag

Oplage: 1.500 exemplaren
Verschijnt 11 maal per jaar

Sluitingsdatum kopij

meinumner:

13 april 2003

INHOUD

Van de Kerkenraden	2/3
Liturgie/Van de PDW	3
Uytenbogaert	4/5
Diaconieën	5/6
Mondiaal Samenleven	6/7
Cultuur	7
DoReMini	8/9
Boekbespreking/Boekerijen	10
Diverse Berichten	11/13
Uit de Broederschappen	13
Uit de oecumene	13
Personalialia	13
Rondom de Zondag	14
Agenda	14/15

Van de kerkenraden

Do-kerkenraad

26 februari 2003

**Op woensdagavond 26
februari was er een bijzondere
kerkenraadsvergadering.**

Hoewel de kerkenraadsvergaderingen reglementair openbaar zijn is er nooit een gemeentelid dat naar die vergaderingen toe komt. Vandaar dat de kerkenraad in de vorige Kredo's de leden heeft opgeroepen te komen naar een speciale openbare kerkenraadsvergadering. Dit omdat er binnen de kerkenraad de behoefte bestaat eens uitgebreid met gemeenteleden van gedachten te wisselen over de toekomst van onze gemeente. Tijdens reguliere ALV's ontbreekt daarvoor vaak de tijd. Zo'n vijftien enthousiaste broeders en zusters woonden de vergadering bij en het werd daardoor een zeer nuttige en boeiende avond. Na de vaste onderdelen van de vergadering, zoals notulen, ingekomen stukken en mededelingen vergaderden de aanwezigen verder aan de hand van stellingen. De stellingen waren:

1. Als het zo doorgaat zijn de doopsgezinden in Nederland over 10 jaar gereduceerd tot een clubje van 2000 leden en over 40 jaar vrijwel uitgestorven.

2. Om aantrekkelijk te zijn voor anderen hoeven we alleen maar uit te dragen dat we een christelijke geloofsgemeenschap zijn.

3. Het ontwikkelen van aan de jeugd gerelateerde activiteiten leidt tot een toename van jeugdige belangstellenden.

4. De Gemeente vervreemdt van haar kerkgebouw door toedoen van de verhuur.

Er ontstond een zeer levendig gesprek naar aanleiding van deze stellingen en de conclusies waren kort gezegd:

1. Probeer in eigen vrienden- en

kennissenkring zoveel mogelijk uit te dragen wat de Doopsgezinde Gemeente te bieden heeft.

2. Organiseer laagdrempelige speciale diensten in samenwerking met kerken in onze omgeving.

3. Maak een goed leesbare brochure die uitgedeeld kan worden aan de huurders van onze kerk.

4. Organiseer een aantrekkelijke activiteit voor de jeugd.

5. Zorg ervoor dat de kinderen en jongeren een plezierige tijd beleven als ze in de kerk zijn.

6. Maak gebruik, ook in de diensten, van moderne communicatiemiddelen.

7. Promoot de activiteiten die op dit moment goed lopen (zoals de 2e zondag) en maak daar reclame voor.

De kerkenraad heeft deze aanbevelingen zeer ter harte genomen en gaat ermee aan de slag. U hoort binnenkort van ons hoe we denken de Gemeente bij deze activiteiten te kunnen

betrekken. Dat vergt in ieder geval een actieve inzet!

Tot slot wijzen wij u graag op alle speciale diensten in de Voorbereidingstijd en met Pasen. In deze Kredo kunt u daarover alle informatie vinden.

(zie ook het verslag van Meine Henk Klijnsma onder: Diverse berichten)

Antoinette Snethlage,
secretaris

Van de Re-kerkenraad

De heer S. Hansum heeft te kennen gegeven dat hij om persoonlijke redenen zijn lidmaatschap van de kerkenraad moet beëindigen. De kerkenraad betreurt zijn besluit en bedankt de heer Hansum voor zijn inzet.

Re-kerkenraad 13 februari 2003

De kerkenraad gaat akkoord met het plan van ds Philipp op Goede Vrijdag een lijdensmeditatie te houden, waarin de kruisweg wordt toegelicht met dia's.

Dhr Fokkens neemt plaats in de Uytendogaertcommissie.

Van de Diaconale Commissie:

-De tweede DoRe collecte op 9 maart en 13 april is bestemd voor een project van Clubhuis de Mussen ten behoeve van Somalische jongeren.

-De jaarlijkse bustocht in mei gaat naar het Singermuseum in Naarden en naar de Remonstrantse Gemeente Naarden-Bussum.

Indien er een negatief reisadvies komt wordt het geld aan de

deelnemers van de Turkije-reis teruggegeven.

Ter voorbereiding op de Vrijzinnige Beraadingsdag zal op woensdagavond 5 maart een gemeente-avond worden gehouden met als thema: 'Inspirerende reizen'.

Een technisch onderzoek heeft uitgewezen dat er drie muren lekken in het souterrain. Deze moeten van binnen uit behandeld worden, hetgeen ca. 3 weken zal gaan duren. De kerkenraad besluit een tweede offerte aan te vragen en de rioolinspectie een onderzoek te laten uitvoeren.

Wegens ziekte van ds F.A. Fockema Andreae, predikant met bijzondere opdracht voor de remonstranten in Wassenaar, is dhr Esveld door het bestuur van de NPB Wassenaar gevraagd om ds Fockema Andreae tijdelijk te vervangen. Het preekrooster van Wassenaar is ingevuld tot juli 2003.

Mw Rijdsdijk vraagt of we bij het uitbreken van een oorlog met Irak de kerk zouden moeten openstellen of gebedsdiensten houden. Dit zal worden besproken in het pastorale team.

Er zullen meer kanselbloemen worden ingekocht, daar er vaak te weinig bloemen zijn om boeketjes van te maken.

Teruggeblikt wordt op de volgende diensten: de prachtige bevestigingsdienst van dhr Schreuder op 12 januari in de gevangenis in Zoetermeer; de goede doopdienst op 9 februari o.l.v. ds Goud.

Frédérique Spijker-Lagerwey

Liturgie

Wegzending

Na het slotlied volgen enkele eenvoudige woorden en gebaren die het einde van de dienst markeren en de terugkeer naar de wereld inluiden.

Op de correspondentie tussen deze drempelrituelen aan het slot en die aan het begin werd eerder reeds gewezen. Zij horen in de eredienst bijeen, zoals de begroeting en het afscheid bij een ontmoeting. Veelal leidt een wegzendingsformule de slotzegen in. In die wegzending (lat. *missio*) klinken twee elementen door: de gelovigen worden *uit de dienst en de wereld in* gezonden. De Duitse term 'Entlassung' benadrukt het element van uitzending: de aanwezigen worden ontslagen, in vrijheid gesteld, de gemeente wordt ontbonden. Er zou nog wel meer zijn te vertellen of te zingen, en misschien zouden de gelovigen langer willen blijven binnen de veilige ruimte van de kerk, maar hetgeen in het voorafgaande is beleefd moet voor het moment genoeg zijn. Nu moet men gaan! Ook in de klassieke slotformule van de Latijnse mis: *Ite, missa est!* staat dit element voorop. Waarschijnlijk zijn die moeilijk vertaalbare woorden (waaraan zoals bekend de *mis* zijn naam ontleent) oorspronkelijk niet meer dan een zakelijke constatering: Gaat!, dit is het eind. Dit is de wegzending. Maar deze woorden kregen tevens de klank van een zending de wereld in. In *missa* klinkt *missio* door. De wegzending houdt zending in (sommigen spreken daarom liever van zending en zegen). Al hetgeen

men heeft gehoord, beleefd en met elkaar gedeeld, zal men in het leven hierna moeten vasthouden en in de wereld, die men straks weer betreedt, moeten uitdragen. Daartoe wordt zegen gevraagd.

Enkele voorbeelden van (weg)zendingen: het *Missaal 1969* heeft in de plaats van het *Ite, missa est* de woorden: *Gaat nu allen heen in vrede!*. Ze worden, net als in de Latijnse mis, door allen beantwoord met *Wij danken God (Deo gratias)*. Ook in protestantse diensten wordt vaak die sobere formule gebruikt: *Gaat heen in vrede en ontvangt de zegen van de Heer:...*

Een voorbeeld van een uitgebreidere bewoording is de wegzending die in remonstrantse kring in gebruik is (de al oudere formule is opnieuw in het *Remonstrants Liturgiekatern 1996* opgenomen):

Bevestigen wij ons geloof in een leven van liefde, aanvaarden wij onze verantwoordelijkheid voor onze geloofsgemeenschap, haar taak in de wereld en haar noden en gaan we van hier naar ons huis en onze levensopdracht, onder Gods zegen:...

De verbinding die hier wordt gelegd met het 'geloof op maandag' is stellig waardevol.

Sommigen ervaren het echter als bezwaar dat de nadruk wat eenzijdig op het morele element ligt. De gemeente die zojuist in de dienst Gods toekomst in woord en teken heeft gevierd, engageert zich nu met die toekomst. Eenmaal uitgezonden in de wereld belooft zij zich daarvoor in te zetten.

ds Reinhold Philipp

Van de PDW

Tekenen van hoop

Dit stukje wordt geschreven in de lijdenstijd, een periode waarin we extra stilstaan bij het lijden van Christus en het lijden in de wereld.

De beelden in kranten en op de televisie confronteren ons dagelijks met het onnoemelijk grote leed waar mensen, waar ook ter wereld, onder gebukt gaan. De honger in Afrika, dreiging van oorlog in Irak en het Midden-Oosten, uitbuiting van vrouwen en kinderen in het Verre Oosten en ga zo maar door. Ook in ons eigen leven en in dat van onze dierbaren gaan angst en pijn, ziekte en dood, onze deur niet voorbij.

Christenen vieren na de lijdenstijd het feest van de Opstanding van Christus. Toen de nood het hoogst was, Jezus gestorven aan het kruis en zo te zien álles verloren, kwam de zondagmorgen van Pasen. Teken van hoop, op een moment van diepste pijn en wanhoop. Ik vond voor u het volgende gedicht van Michèle Naijlis, dat ik u wil meegeven als één van de tekenen van hoop die wij zo broodnodig hebben in deze moeilijke tijden.

Het water zal stenen breken

Wanneer diep van binnen alles pijn doet
En je alleen, tegenover je eigen beeld,
Ziet dat het vervormd is door
onbekende spiegels –

Wanneer de dingen voor je schaduwen wijken,
Wanneer je woord dat van een ander lijkt
En je hartslag uit je lichaam

vlucht –

Wanneer je handen ver van je zijn
En je de afdruk van je voeten niet herkent,
Wanneer je niets meer waarneemt
dan dode buitenkanten –

Ga dan als een zalm
Tegen de stroom in
Met alle razernij
Van je woede.
Wanhoop niet,
Het water zal stenen breken.

Van harte wens ik u goede en zinvolle paasdagen toe!

Tineke van Royen-Krol

Uytenbogaert

Debat tussen

Pronk en Deetman

Door de gebeurtenissen van 11 september en wat daarop gevolgd is - tot en met de oorlog tegen Irak - staat het thema van de 'Multiculturele samenleving' in het centrum van de aandacht.

Waar moet het met onze samenleving naar toe: kiezen we principieel voor pluralisme of moeten anderen zich aan 'onze cultuur' assimileren? Bestaat 'onze cultuur' en zo ja, wat is er typisch voor? Welke rol speelt de religie en hoe beoordelen we de (politieke) islam? Hoe ziet de toekomst van onze steden eruit? Hierover wordt gesproken en gedebatteerd door **prof drs Jan Pronk**, ex-minister van o.a. ontwikkelingssamenwerking; hoogleraar aan het Institute of Social Studies in Den Haag, en

drs W.J. Deetman, burgemeester van Den Haag; ex-minister van onderwijs (onder voorbehoud).

Datum: **maandag 7 april**

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: Remonstrantse kerk

Entree: € 2,25 (Ooievaarspas

€ 1,20)

Cursus:

Christendom-kunst-religie

Op maandagavond 14 april start de derde van de drie goed bezochte cursussen over 'geloof en de kunsten'.

Na de literatuur en de muziek zal nu de beeldende kunst centraal staan. Iets christelijke kunst noemen, kan dat wel? Velen hebben gewaarschuwd voor een verkeerde vermenging van christendom en cultuur. Toch is daarmee niet alles gezegd. Het werk van kunstenaars vormt als het ware een afdruk van de tijd waarin het tot stand komt en wordt mede bepaald door het heersende geestelijk klimaat. Bovendien zal het werk van kunstenaars soms ook een blauwdruk blijken te zijn van wat nog niet is, maar eigenlijk zou moeten zijn. Hierin ligt het vernieuwende, kritische karakter van de kunst ten opzichte van mens en maatschappij. 'Het wezen van het esthetische is dat het ons leert in scheppende creativiteit niet slechts het passieve spiegelbeeld te zien van een wereld die reeds bestaat, maar het ontwerp van een mogelijke orde.' (Roger Garaudy).

In de cursusbijeenkomsten wordt

een meer algemene inleiding gehouden, waarna de schijnwerper wordt gericht op een persoon en zijn tijd in het

bijzonder. In de eerste twee bijeenkomsten staan de Renaissancekunstenaars en Piero della Francesca centraal, in de derde en vierde bijeenkomst respectievelijk Matthias Grünewald en Emil Nolde.

Data: maandagavonden

14 en 28 april, 12 en 19 mei

Aanvang: 20.00 - 22.00 uur.

Plaats: Remonstrantse kerk

Leiding: drs Nini Jonker, kunsthistorica en drs Aad Jonkers, die o.a. in onze gemeente predikant was.

Filosofiecursus:

Alvin Plantinga

In de cursus 'Christelijke denkers' die tot en met mei loopt, zijn al vele belangrijke filosofen ter sprake geweest: Origenes, Augustinus, Anselmus, Thomas, Erasmus, Kierkegaard en Dooyeweerd.

In de achtste lezing op dinsdag 15 april wordt de Amerikaanse protestantse denker Alvin Plantinga (geb. 1932) gepresenteerd. In aansluiting bij moderne logische en kerntheoretische stromingen, verdedigt hij de gedachte dat ook religieuze grondovertuigingen rationeel kunnen zijn, al zijn ze doorgaans niet bewijsbaar of toetsbaar. Totdat het tegendeel bewezen is, kunnen geloofsovertuigingen z.i. rationeel verantwoord zijn.

Deze verdediging van de *redelijkheid van het geloof* zal worden ingeleid door dr Marcel Sarot (geb. 1961), docent wijsgerige theologie aan de Universiteit Utrecht. Hij schreef

een proefschrift over de vraag of God kan lijden (1992) en publiceerde o.a.

Het goede leven: Idealen van een goed leven in confrontatie met de tragiek van het bestaan (1997).

Datum: **dinsdag 15 april**

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: Remonstrantse kerk

Entree: € 5,-, (Ooievaarspas € 2,50)

ds Johan Goud

Diaconieën

Tweede collecte

Do en Re 12 april

Er zal worden gecollecteerd voor het project voor Somalische jongeren in Clubhuis De Mussen. Uitgebreide informatie over dit project is te vinden in Kredo van maart jl.

Coos van Beuningen

Opbrengst collecten

Re-kerk en Hoeksteenkerk

Voor een tweedehands auto voor een bejaardenhuis in Kandana, Sri Lanka, is in januari en februari jl. een bedrag van € 267,57 ingezameld. Het contact loopt via de Stichting 'Hun Dagelijks Brood'.

Coos van Beuningen

Remonstrantse bustocht op 13 mei 2003

Zoals u de vorige maand al in Kredo heeft kunnen lezen zal de bustocht die de diaconie ieder jaar organiseert een andere opzet krijgen.

Het wordt een remonstrants gemeente-uitstapje en iedereen die het leuk vindt om mee te gaan wordt van harte uitgenodigd om zich op te geven. Maar: er kunnen niet meer dan 50 mensen in een bus, dus wacht u niet te lang om u aan te melden, want wanneer de bus vol is moeten we u helaas teleurstellen en kunt u dit jaar niet meer mee!

Het programma ziet er als volgt uit: we vertrekken om 9.30 uur

vanaf de kerk aan de Laan van Meerdervoort (andere instapplaats is helaas niet mogelijk) en gaan dan naar het Singermuseum in Laren. Er is daar een paar dagen eerder een nieuwe tentoonstelling geopend, 'Panorama Laren'. Het lijkt een zeer boeiende tentoonstelling te worden over de schilders die in Laren gewoond en gewerkt hebben. In het museum drinken we koffie en krijgen we hopelijk (het museum houdt nog een slag om de arm) een exposé over de tentoonstelling. Bij mooi weer zal ook een wandeling door de fraaie beeldentuin van het museum aan te raden zijn. Na ons museumbezoek gaan we met de bus naar Huizen, waar we in een gezellig restaurant aan de haven een eenvoudige lunch geserveerd krijgen. Ook hier is een wandelingetje mogelijk, langs de mooie zeilschepen in de haven. In de middag zullen we een bezoek brengen aan de remonstrantse gemeente Naarden/Bussum. Hier drinken we thee en kunnen we nader kennismaken. We hopen om ongeveer 17.00 uur weer thuis te komen bij ons eigen stekje in Den Haag. De bijdrage die de diaconie u vraagt voor deze dag is, naar draagkracht, € 25,- of € 10,-. U kunt zich opgeven bij de administratie van de kerk, telefoon 3250779. Het betreffende bedrag kunt u vooraf overmaken op gironr. 155420 ten name van de diaconale commissie, onder vermelding van bustocht. Nogmaals: wacht u niet te lang met uw opgave, het belooft een boeiende en vooral gezellige dag te worden!

Tineke van Royen-Krol

Dinsdagmiddaginloop
Re-kerk 8 april 2003 14.00 uur
Geloof u in engelen?

Zomaar een vraag of zomaar een gezegde, onze Nederlandse taal zit vol met gezegdes en uitdrukkingen waarin het woord 'engel' gebruikt wordt.

Ook de bijbel vermeldt veelvuldig de aanwezigheid van engelen, zelfs bij de meest aangrijpende gebeurtenissen speelt **de** of zo u wilt **een** engel of zelfs engelen een belangrijke rol. Denkt u maar aan het komende paasfeest waarin ook weer de engel aan het graf een grote en belangrijke plaats inneemt. Kunstenaars gebruiken veelvuldig de uitbeelding van een engel. Hoeveel schilderijen en beeldhouwwerken, waarop één of meerdere engelen een duidelijke plaats hebben gekregen zijn er niet? Neem bijvoorbeeld begraafplaatsen, een plek waarbij enge-len een rol vervullen en zo kan ik nog wel even doorgaan. Toch wordt er in de kerken heel weinig over engelen gesproken. U zult heel weinig predikanten de engel een hoofdrol horen geven in hun preek. Waarom, zijn wij zo nuchter geworden dat wij deze 'verschijningen' geen plaats meer 'durven' geven, of geloven wij er domweg niet meer in. Toch als wij ontsnapt zijn aan een groot gevaar zal de omgeving gauw zeggen: "je beschermengel was er" of woorden van gelijke strekking. Menen wij dat of ...? Wie ons wat 'licht' in deze materie wil geven is onze predikant ds Marga Vos. Aan haar om op grond van haar kennis en 'geloven' ons mee te nemen naar deze 'lichtbronnen'.

Bent u ook zo nieuwsgierig, dan zien wij u graag op 8 april a.s.

Marjorie Reenalda van Duijn

Mondiaal Samenleven

Derde Wereld Tafel

Deze maand kunt u in onze zondagswinkel terecht: op 6 en 20 (Pasen) in de Re-kerk, op 13 en 27 april in de Do-kerk.

Door het kopen van artikelen via onze Tafel steunt u indirect de producenten ervan in Derde Wereld landen: meestal lokale coöperaties van kleine boeren, die de 'grondstoffen' verbouwen (koffie, thee, cacao etc). Met uw steun kunnen zij door een behoorlijke beloning voor hun werk concurreren tegen 'de wereldmarkt' en al-dus een eerlijk bestaan opbouwen. Maar wist u dat de Wereldraad van Kerken ook 'bankiert' voor kleine producenten in de Derde Wereld? Daartoe bestaat sinds 1975 het fonds ECDF, tegenwoordig Oikocredit geheten. Als doel: mensen in de Derde Wereld die bij reguliere banken geen gehoor vinden, toch op weg te helpen als startende ondernemer door hun leningen te verstrekken onder deskundige begeleiding. Het fonds heeft wereldwijd thans zo'n € 160.000.000 uitstaan en slaagt erin haar 'investeerders' uit de rijke landen steeds een klein dividend uit te keren (max 2%). Ook u in Nederland bent welkom als participant, door het kopen van 'certificaten van aandelen' à € 200,- per stuk; of door lid/donateur te worden van Oikocredit NL voor € 20,- per jaar. U ontvangt dan het kwartaalbericht

van het fonds, dat overzicht geeft van de gang van zaken. Op het leesrek in onze kerken vindt u verdere informatie over deze vorm van ontwikkelingshulp door de Wereldraad.

Nog een tip: beleggingen in Oikocredit NL worden in ons lans fiscaal gerekend tot de zgn. 'groene beleggingen', dus belastingvrij!

Wim van Dorp

Amnesty International

Schrijven voor gevangenen en verdwenen mensen.

Op maandag 14 april vindt van 10.00 tot 12.00 uur de schrijfochtend plaats in de Doopsgezinde kerk, Paleisstraat 8. Wij schrijven voor mensen uit Haïti, Israël en Vietnam.

In dit laatste land is de 32-jarige Le Chi Quang, afgestudeerd in de rechten, veroordeeld tot vier jaar gevangenisstraf, nadat hij via het internet een recent grensakkoord met de Chinese regering had veroordeeld. Amnesty International beschouwt hem als een gewetensgevangene. De enige reden voor zijn arrestatie en huidige gevangenschap is zijn afwijkende politieke mening. Le Chi Quang lijdt aan een nierziekte en Amnesty vreest dat hij momenteel niet de benodigde medische zorg voor deze aandoening ontvangt. Er zijn voorbeeldbrieven aanwezig.

Eta Simon Thomas

Na menselijke ruzie de verzoening, na menselijk geweld de vergeving, na oorlog vrede; tekens van beproeving en loutering na menselijk falen, al eeuwenlang.

Integreren doe je samen

Tulpen zijn symbolisch voor Nederland, maar zij komen oorspronkelijk uit Turkije.

Ds Marga Vos toonde een vaas met vier bosjes tulpen, een rood, een oranje, een geel en een wit. Zij sneed de elastiekjes door en mengde de bloemen dooreen. Zo ontstond één prachtig nieuw boeket, waarin nochtans elke tulp haar eigen kleur behield. Kijk, dat is integratie. Ümit Tas, voorzitter van Islam en Dialoog, belichtte de herkomst van het woord integratie en de betekenis die dit heeft in verschillende wetenschappen. 'Een eigen plaats verwerven in je omgeving', is voor ons wellicht een bruikbare definitie. Twee zaken springen hierbij in het oog: integratie vereist in gesprek komen en blijven met je omgeving, en integratie betreft niet alleen allochtonen. Zo begon in de Remonstrantse kerk onze goed bezochte samenkomst met moslims. Een lekkere Turkse maaltijd en gesprekken over het ingeleide onderwerp volgden. Integratie is een langdurig proces, een avontuur, waarvan de afloop niet tevoren vaststaat. Men vergelijkt het wel met de komst van nieuwe huisgenoten. Aanvankelijk putten allen zich uit in wellevend gedrag jegens elkaar, maar na enige tijd gaat men over tot de orde van de dag. De nieuwelingen moeten zich naar de huisregels voegen, willen echter wel zichzelf blijven. Dan moet men elkaar echt (willen) leren kennen, kritisch en open met elkaar spreken over zichzelf, over de eigen cultuur, het eigen geloof, de eigen waarden; over wat verbindt en wat scheidt; over hoe men samen in vrede denkt te kunnen leven. De taal, het kunnen verstaan van de ander, is daarbij

van wezenlijk belang. De gesprekken zelf kunnen pijnlijk zijn en men kan er

door veranderen. Met praten alleen is men echter nog niet klaar. Wederzijds toepassen van het geleerde en samen leven en werken in de praktijk zijn immers waar het om gaat. Ook hierbij is het uiteraard nodig met elkaar in gesprek te blijven.

Welke rol speelt de godsdienst bij integratie? Het geloof in de God van Abraham, die van ons naastenliefde, barmhartigheid en gerechtigheid verlangt, is stellig een factor die integratie bevordert. Verabsoluteerde godsbeelden en de idee dat in politieke, economische en sociale conflicten 'God met òns' is, zijn echter oorzaak van veel ellende in verleden en heden. Wat moslims doen berust niet per se op de islam, zomin als alle daden van christenen voortvloeien uit het christendom. Veel van ieders gedrag is cultuurgebonden en heeft niets met het geloof te maken. Juist de ontmoeting van moslims en christenen heeft bij ons het denken over ieders eigen waarden gestimuleerd.

De waarden van islam en christendom blijken veel verwantschap te hebben. Elkaar leren kennen kan ertoe leiden elkaar lief te hebben.

Jan Landheer,
werkgroep Mondiaal Samenleven

Cultuur

Expositie Re-kerk

Vanaf 1 mei zal er in de kerkzaal van de Re-kerk een expositie worden gehouden van het werk van Marijke van Wees, de

ontwerpster van de kerstkaart van afgelopen jaar.

Cultuur in het verschiet

Graag wil ik langs deze weg allen bedanken, Do en Re, die mij in de afgelopen weken tot steun zijn geweest middels bezoeken, brieven, kaarten of anderszins.

Vanzelfsprekend gaat mijn dank ook uit naar de vervangende organisten; ik hoor daar veel goeds over.

Geduld is onontbeerlijk (voorlopig 6 weken horizontaal). Een bijkomend voordeel is het feit, dat de eerstvolgende koffieconcerten vrijwel geheel door externe musici worden verzorgd.

Het concert van 11 mei kan in aangepaste vorm doorgaan. Het kwartet van ondergetekende (voor viool, altviool, cello en contrabas) wordt al gerepeteerd; de beloofde Nederlandse pianomuziek kan worden vervangen door composities voor (b.v.) strijktrio. Ik verheug me er zeer op dit concert (in welke mate van mobiliteit dan ook) te kunnen bijwonen.

Het is me al vaker duidelijk geworden, dat intensief bezig zijn met de dingen waar het hart naar uitgaat, een goede manier is om de omstandigheden de baas te blijven. Meer dan eens is me de opmerking ontvallen, dat koffie, de kerk en de muziek mij overeind hebben gehouden (had Kaj Munk het niet ook al over de relatie tussen koffie en het woord?)

U allen tot ziens, en veel goeds toewensend!

Ab van Duuren

Hoe moet het verder in deze zich steeds sneller en heviger veranderende maatschappij?

In *Riskante humaniteit* gaat de bekende ethicus Gerrit Manenschijn in op allerlei thema's die in het debat een belangrijke rol (kunnen) spelen: eigenbelang versus moraal, het armoedevraagstuk, een leefbare aarde, gebruik van geweld, menswaardig leven en sterven, en autonomie.

Manenschijn begint zijn studie met het zoeken naar een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van het begrip humaniteit en verwante begrippen zoals humanisme. Hij grijpt daarbij terug op de filosofische traditie vanaf de Griekse oudheid en stelt vast dat er aan het begrip een 'onvermijdelijke vaagheid' kleeft. In zijn poging greep te krijgen op humaniteit besteedt hij onder meer aandacht aan de verhouding tussen mens en natuur. Hij onderscheidt twee tradities: de mens als heerser over de natuur en de mens levend in harmonie met de natuur. Voor beide tradities zijn zowel in de Bijbel als in de filosofische traditie argumenten te vinden.

De auteur schrijft over het algemeen op een heldere wijze. Hij

neemt de lezer als het ware aan de hand mee door de thematiek. Daarbij gebruikt hij ter illustratie ook vaak voorbeelden uit zijn eigen leefomgeving.

Kortom een boek interessant voor privé-lectuur maar vanwege zijn actualiteit misschien ook geschikt voor kringgesprekken.

ds Reinhold Philipp

Boekbespreking

Riskante humaniteit

Over de civilisatie van de gewelddadige mens.

In een tijd waar we steeds weer geconfronteerd worden met het debat over normen en waarden (de volgorde zou naar mijn mening eigenlijk andersom moeten zijn), daagt de titel *Riskante humaniteit. Over de civilisatie van de gewelddadige mens* zeker uit om hier meer over te willen weten. Waar sta ik in dit debat? Wat zijn mijn ervaringen?

Boekerijen

De Boekerij

Zojuist ontvangen

Doopsgezinde Bijdragen nieuwe reeks 28 (2002).

In dit boek de bijdrage van Piet Visser, die hij duidde aan het slot van zijn boeiende lezing in de Doopsgezinde kerk november j.l. Sprak hij toen over *Lusthof des gemoets, de devotie uit 1635* geschreven door Jan Philipsz Schabaelje (een boek dat vele malen in het Nederlands en in Duitse en Engelse vertalingen werd herdrukt), zijn bijdrage aan deze bundel kreeg als titel mee: 'Schabaliana: een bibliografische na-oogst van het werk van Dierick en Jan Philipsz Schabaelje.

Anneke Breevaart

Bibliotheek Remonstrantica (alles van en over remonstranten)

**Met een zekere mate van
voldoening kan er op het wel en
wee van de bibliotheek in 2002
teruggekeken worden.**

Er werden 58 titels geleend door 31 personen. Via schenkingen en aankopen kon de collectie met 35 titels worden uitgebreid.

De doorlopende tweedehands boekenverkoop in het souterrain, één euro per boek, verloopt voorspoedig. De opbrengst in 2002 bedroeg 890 euro.

In het begin van dit jaar is Rob Esveld de bibliotheekcommissie komen versterken.

In de afgelopen periode werd de bibliotheek uitgebreid met:

-W.B. Drees, *Beyond the big bang.*

Quantum Cosmologies and God (1990) proefschrift

-J.F. Goud red., *Dichterlijke vereeuwigingen. Vijf dichters over tijd en eeuwigheid* (2002)

-P. Kuin, *Universiteit en bedrijfsleven* (1952)

-E.P. Meijering, *God Christus Heilige geest. Achtergrond en bedoeling van de drieëenheid* (2002)

-F.W. Rappold, *Platen-atlas behorende bij lesboekjes O.T. en N.T. genaamd 'Bij ons bijbelsch verteluur'* (1932)

-R.B. Evenhuis, *De kerk der hervorming in de 18e eeuw* (deel 4 uit de vijfdelige serie *Ook dat was Amsterdam*)

-A.E.M. Janssen, *Om den gelove. Wederwaardigheden van Willemken van Wanray* (ca. 1573-1647) als remonstrantse weduwe in 1619 en 1622 doorstaan en vervolgens eigenhandig opgetekend (2003)

De bibliotheekcommissie

Diverse berichten

Eerste openbare doopsgezinde kerkenraadsvergadering

**Eerste openbare
kerkenraadsvergadering leidt tot
een inspirerend debat over de
toekomst van de Doopsgezinde
Gemeente Den Haag.**

Op 26 februari vergaderde de kerkenraad van de Haagse Doopsgezinde Gemeente voor het eerst in zijn bestaan in het openbaar. Dit blijkt van bestuurlijke vernieuwing kon ongeveer twintig gemeentelieden (daaronder niet uitsluitend de gestaalde kaders) verleiden de tocht naar de Paleisstraat te maken.

Nadat de gewone kerkenraads-agenda in recordtijd was afgehandeld, kwam het thema 'vernieuwing' aan bod. Aan de hand van enkele stellingen ontspoon zich een levendige discussie over de toekomst van de eigen gemeente. Rode draad daarbij was de aanwezigheid van een krachtig optimisme. Met name de recente opbloei van het kinder- en jeugdwerk (naar Wagenings model) werd in dat verband genoemd; tijdens de maandelijkse kinderkerkdiensten wordt de kerk voor ongeveer een derde gevuld met kinderen en jongeren. Dat optimisme ging echter niet zover dat het enkel bestaan als christelijke gemeente een voldoende garantie voor voortbestaan zou zijn. Er moet worden geworven, luidde de conclusie.

In het algemeen – zo werd gesteld –

moeten doopsgezinden trotser zijn op hun geloof en voor hun geloofsopvattingen uit durven komen. Aan de andere kant moet gewaakt worden tegen de arrogantie die kan voortvloeien uit het al te sterk benadrukken van het doopsgezind-eigene. De christelijke boodschap moet centraal staan, waarbij de specifiek doopsgezinde invulling niet

vergeten moet worden zonder echter de boventoon te voeren. Voor deze boodschap bestaat veel belangstelling; bij veel mensen is namelijk een groeiende interesse in spiritueel-existensiële zaken aanwezig. De vraag is echter hoe deze groep te bereiken in de wetenschap dat de drempel voor nieuwkomers hoog is. Vanuit de constatering werd van diverse kanten benadrukt dat de taal van de eredienst velen vreemd is. Door periodiek (bijvoorbeeld vier keer per jaar) een laagdrempelige kerkdienst, met aangepast taalgebruik, een korte preek, veel meezingers - te houden, zou hieraan tegemoet kunnen worden gekomen. Bijkomend voordeel is dat de grotere kinderen dan ook – vaker dan alleen met kerstmis – een hele kerkdienst kunnen meemaken. Om vaker een volle kerk te organiseren, zouden alle actieve gemeenteleden via persoonlijke contacten kunnen proberen nieuwe mensen mee te nemen. In dit alles past een actievere public relations van de gemeente. De gemeente moet zich actiever presenteren. Zo moet er een wervende brochure komen, die verspreid moet worden onder de vele huurders van het kerkgebouw. Ook moet beter worden ingehaakt op allerlei al bestaande initiatieven die ertoe kunnen leiden dat nieuwe belangstellende de weg naar de kerk weten te vinden (bijvoorbeeld de Open Monumentendag). Na deze boeiende discussie werd geconstateerd dat de formule van de openbare kerkenraadsvergadering voor herhaling vatbaar is. Besloten werd dit najaar nogmaals een dergelijke vergadering te beleggen, waarop de kerkenraad verantwoording zal afleggen over het gevoerde vernieuwingsbeleid.

Meine Henk Klijnsma

Pastoraat achter de muur

Onder deze kop zal zal René Schreuder, die als remonstrants predikant bij Justitie werkzaam is, van tijd tot tijd in Kredo op een beschouwende wijze stilstaan bij datgene dat kenmerkend is voor zijn dagelijkse werkzaamheden in de *Penitenciaire Inrichting Zoetermeer* en het *Detentiecentrum Zeist*, waar de 'bolletjesslikkers' verblijven. Hieronder volgt zijn eerste artikel.

Pastoraat achter de muur

Sinds een aantal jaren wordt de onveiligheid in de samenleving als een maatschappelijk probleem ervaren.

Dit wordt onder meer geïllustreerd door de 'stille tochten', die van tijd tot tijd worden gehouden naar aanleiding van een gewelddadige gebeurtenis op een openbare plek. Deze tochten hebben mijns inziens een tweeledige functie; in de eerste plaats vormen zij voor bezorgde burgers een middel om onder meer gevoelens van angst, bezorgdheid, verontwaardiging te ventileren. Daarnaast bieden deze tochten burgers ook de mogelijkheid op een indringende wijze een appèl te doen op de politiek om hierop een adequaat beleidsmatig antwoord te formuleren.

Dat de roep van de burger om veiligheid door de politiek is gehoord, blijkt uit het feit dat het thema 'veiligheid' hoog op de politieke agenda staat.

Als reactie op deze geluiden heeft de politiek onder meer besloten de bestaande cellencapaciteit uit te breiden, zodat er geen delictplegers meer heengezonden hoeven te worden. In het verleden heeft dit in bepaalde gevallen in onze samenleving een golf van verontwaardiging teweeggebracht.

Men kan in dit verband denken aan 'bolletjesslikkers', die na aanhouding naar de Antillen werden teruggestuurd.

De burger eist dat de overheid die maatregelen neemt, die ertoe leiden dat misdadigers uitgesloten worden van het maatschappelijk verkeer; men eist dat ze een tijd uit de samenleving worden gebannen omdat ze belangrijke waarden en normen hebben overtreden. En in de bunkerachtige bouw van gevangenis- nissen wordt de maatschappelijke afkeuring zichtbaar ten opzichte van de bewoners. In onze maatschappij vormen gevangenissen als het ware een 'mini-maatschappij', die door hoge dikke betonnen muren aan het zicht van de burger is onttrokken.

En het zijn die aanwezige muren, die als het ware een 'symboolfunctie' vervullen; ze geven de burgers aan de ene kant een gevoel van veiligheid omdat criminelen goed zijn opgeborgen, aan de andere kant maken ze de gedefinieerde duidelijk dat hij gedurende z'n detentie als het ware in sociaal en maatschappelijk opzicht is 'geëx-communiceerd'.

In twee van die gevangenissen ben ik als predikant actief. Mijn werkzaamheden bestaan uit het voorgaan in kerkdiensten, het

leiden van gespreksgroepen, het voeren van individuele gesprekken. Om de lezer enig zicht te geven op wat kenmerkend is voor het gevangenispastoraat, zal ik in de komende tijd in Kredo op een beschouwende wijze stilstaan bij datgene dat ik tijdens m'n dagelijkse werkzaamheden meemaak.

René Schreuder,
gevangenispredikant

Oase aan de rivier

Megen, een vredig stadje aan de Maas, eens een onafhankelijk eilandje omspoeld door de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden.

Franciscaanse monniken, verjaagd uit 's-Hertogenbosch, kregen van de graaf van Megen toestemming om er een klooster te stichten. Thans biedt het Minderbroedersklooster gastvrijheid aan wie op zijn levensweg een moment op verhaal wil komen. Je hebt er dan een eigen kamer, waar je slaapt en kunt lezen of mediteren. Je converseert met de broeders en de andere gasten tijdens de maaltijd in de refter en tijdens de afwas erna. Viermaal per dag ben je met hen in de kerk verenigd in lofzang, lezing en gebed, een enkele keer met brood en wijn. De welvoorzienende bibliotheek staat voor je open. Bevrijdend is het te wandelen langs de Maas, waar schepen passeren en waar je alleen een paar voetgangers en wat koeien en schapen tegenkomt. Inspirerend is de Hof van Lof, de kloostertuin, met zijn boomgaard, zijn hoekje voor de gestorven

broeders en zijn thematische perken: je vindt er planten genoemd naar bijbelse figuren (zoals St Jacobskruid en Mozes-in-het-biezenmandje); elders tref je namen uit de kerkgeschiedenis aan (zelfs het Menistenzusje ontbreekt er niet).

Heb je gekozen voor een begeleide retraite, zoals ik de laatste keer, dan bespreek je dagelijks met je begeleider wat je die dag hebt gedaan en overdacht, tot welke conclusies je bent gekomen, welke vragen er zijn gebleven, wat je programma voor morgen zal zijn. Sturen doet je begeleider niet, alleen je helpen verduidelijken waar je zelf staat en gaat. Het verhoogt het rendement van je verblijf.

Verrassend is het aantal protestanten dat je in Megen ontmoet.

En doopsgezinden, ja – zo sprak een broeder – hun spiritualiteit heeft veel met die van de Franciscanen gemeen. *Wondbaar en vrijmoedig*, zo heet het boek van broeder Theo Zweerman dat ik uit de oase mee naar huis nam. ‘Verkenningen in het licht van de spiritualiteit van Franciscus van Assisi’. De auteur grijpt terug op de geschriften van deze bijzondere middeleeuwer en derhalve ook op de bijbel. Telkens weer moeten wij mensen de essentie van de oude Boodschap los van instituties uit voorbije tijden vertalen naar onze eigen tijd, haar thuisbrengen bij ons zelf, zodat ons leven kan worden thuisgebracht bij God. Wondbaar en deemoedig zijn maakt je vrij om Hem te dienen naar wie wij verlangen. Wondbaar en deemoedig zijn – dat is je niet laten beheersen door een streven naar zekerheid en macht, maar je toevertrouwen aan God. Het is je niet afzonderen in een veilige vesting; het is niet (samen met mensen ‘van onze soort’) anderen knechten (of erger). Het is niet bezeten zijn van de jacht op bezit en van het stillen van steeds meer opgedrongen behoeften. God dienen – dat is in de woorden van Franciscus: ondersteunen en teruggeven. Aan God teruggeven al wat je van Hem ontving, je leven, je bezit – door het dankbaar ten goede aan te wenden, voor je medemens, voor de vrede, voor het natuurlijke milieu. Ondersteun dan de naaste, zorg voor de arme en de rechteloze, wees gastvrij, houd de ander (ook de anders denkende) hoog, respecteer hem en treed vrijmoedig op tegen wie kwaad doet. Wij hebben Jezus als voorbeeld. Het is aanbevelenswaard zo’n dienend leven in kleine gemeenschappen in te oefenen. Het blijft echter voor

ieder van ons ‘de persoonlijke vertolking van gegeven partituren’. Tot zover deze wat selectieve schets van de inhoud van *Wondbaar en vrijmoedig*.

Het is een rijk boek van een wijs man die weet hoe met taal te spelen om je een idee, een verschijnsel, een levensrichting duidelijk te maken.

Jan Landheer

Theo Zweerman, *Wondbaar en vrijmoedig. Verkenningen in het licht van de spiritualiteit van Franciscus van Assisi*. Valkhof Pers, Nijmegen, 2001, ISBN 90 5625 1120

Remonstrantse Broederschap

Moed

Dit is het thema van de Mannenretraite die van 2-4 mei wordt gehouden op de Hoorneboeg.

In deze retraite willen wij proberen het wezen van de deugd, die moed heet te peilen en zullen we stil staan bij voorbeelden van mannen en vrouwen die moed betoond hebben, bij de moed der wanhoop en de moed van het geloof.

De leiding van de mannenretraite berust bij de remonstrantse predikanten J.F. Goud (Den Haag) en F. Knoppers (Naarden-Bussum). De retraite begint vrijdag 2 mei (ca 17.00 uur) en duurt tot zondag 4 mei (ca 15.00 uur).

De kosten bedragen € 150,-.

Opgave bij het Landelijk Bureau,

Nieuwegracht 27A, 3512 LC Utrecht, tel 030 2316970 of e-mail: info@remonstranten.org en door € 150,- over te maken op giro 140938 van de Remonstrantse Broederschap in Utrecht o.v.v. Mannenretraite 2003.

Uit de oecumene

Haagse

Gemeenschap van Kerken

Vredeswakes iedere zondag-avond van 19.30-20.00 uur.

De dreiging die uitgaat van een oorlog rond Irak is groot. Het roept bij veel mensen emoties op. Emoties van angst, schrik en verbijstering.

*Om die emoties met elkaar te delen
Om met elkaar te roepen om vrede
Om te bidden om wijsheid en creativiteit
In het vinden van wegen met vrede als horizon*

is de Haagse gemeenschap van Kerken op de 1^e zondag van de veertig-dagen-tijd begonnen met een **lopend vuurtje van vredeswakes**.

Iedere zondagavond zal van 19.30-20.00 uur in een kerk in Den Haag een vredeswake worden gehouden. Het is de bedoeling om door te gaan tot de dreiging of de oorlog voorbij is. Via het doorgeven van een kaars gaat er een spoor van licht door Den Haag: licht van hoop op vrede.

Tot Pasen ziet het rooster er als volgt uit:

- zondag 30 maart: Christus Koning kerk, Robijnhorst 197;

- zondag 6 april: Lukaskerk, Om en Bij 2;

- zondag 12 april: H. Familiekerk, Kamperfoeliestraat 279.
Met Pasen is er geen aparte vredeswake. Na Pasen moet het rooster nog nader worden ingevuld. Wij houden u via de website: www.haagsekerken.nl op de hoogte. Ook zal de Haagse Courant de plaats van samenkomst telkens in de zaterdageditie vermelden.

Personalía

Doopsgezinde Gemeente

Aan de Doopsgezinde Gemeente ontvielen door overlijden:
mevrouw H.M. van der Vegt-Muller

Bedankt als lid:
de heer J.J. van Delden
de heer T. Wusten

Bedankt als belangstellende:
mevrouw C. Goebel
de heer J. Orij

Remonstrantse Gemeente

Aan de Remonstrantse Gemeente ontvielen door overlijden:
mevrouw D.A. Canneman-Boland
mevrouw J.M. Henderson
mevrouw M.J.J. Kok
mevrouw N.M. Kühl

Vertrokken met attestatie:
de heer W.J.Th. Renkema n/Meppel

Afwezigheid pastoraal team

- Ds L. Penner is van 22 april t/m 11 mei afwezig i.v.m. vakantie.

- Ds Goud is wegens een korte vakantie afwezig van 19 t/m 25 april.

- Ds M. Vos-Wiegand is van 2-4 april afwezig i.v.m. nascholing.

- Als de reis met gemeenteleden (vrienden en belangstellenden) naar Turkije doorgaat (ondanks de oorlogsdreiging) dan zullen ds R. Philipp en mw ds M. Vos-Wiegand vanwege deze reis afwezig zijn van 25 april t/m 10 mei 2003.

Rondom de zondag

Kerkdiensten in Dekkersduin

zondag aanvang 10.30 uur

6 april ds L.J. Joziasse

17 april mw D. Beins

Witte donderdag, aanvang 19.00 uur

20 april ds Philipp

Pasen

'Als de graankorrel sterft' in kerkdiensten vóór Pasen

In drie kerkdiensten vóór Pasen zullen delen uit *Als de graankorrel sterft... oratorium voor de Veertigdagentijd en Pasen* uitgevoerd worden. Het Doopsgezind Kerkkoor o.l.v. Rob Borst, begeleid door pianist Ronald Jochams, zal de koorliederen zingen en de gemeente ondersteunen bij de zang. De teksten worden voorgedragen door de gemeenteleden.

Op 6 april gaat het over de

aankondiging van het lijden van Jezus. Op Palmzondag, zondag 13 april, wordt gezongen en gemediteerd over de reis van Jezus naar Jeruzalem en zijn intocht op een ezel, waarbij hij bejubeld wordt als 'Hij die komt in de naam van de Heer'. Er wordt in deze diensten ook een korte preek gehouden. Op Palmzondag, de tweede zondag van de maand, komen de kinderen zoals gebruikelijk aan het eind van de dienst in de kerk. Het verhaal van de laatste avond van Jezus met zijn discipelen, zijn arrestatie, proces en kruisiging wordt op Goede Vrijdag verteld en gezongen. Aansluitend viert de gemeente Avondmaal. In deze dienst is er geen preek (als zodanig) van de predikant.

ds Lydia Penner

Themadiensten Do-kerk

De kerkdienst op de **Eerste Paasdag**, over de opstanding, wordt mede voorbereid door de jongeren van de groep 12+. De kinderen van 0-12 jaar zijn korte tijd aan het begin en aan het einde van de dienst in de kerk bij de gemeente; verder hebben zij een eigen programma in andere ruimten.

Themadiensten Re-kerk

Zondag 6 april heeft als thema 'Is lijden een weg?'

Witte donderdag aanvang 19.30

uur: dienst met (lopend) avond-
maal.

Goede vrijdag aanvang 19.30 uur:

Bezinningsbijeenkoms't ' de
Kruiswegmeditatie' met korte
nabespreking.

Met toestemming van de
kerkenraad zal op Goede Vrijdag in
de remonstrantse kerk dit jaar geen
'eredienst' plaatsvinden zoals u het
sinds jaar en dag gewend bent,
maar een bezinningsbijeenkoms't.
Deze bijeenkomst is ingedeeld in de
volgende punten: Korte inleiding op
het onderwerp - ontstaan en
geschiedenis van de
kruiswegmeditatie(s) - *Verzet en
tegenzet*, een modern voorbeeld -
een meditatieoefening aan de hand
van drie (of vier) uitgekozen staties
(met dia) - nabespreking.

Zondag 20 april, Pasen, is het
thema 'De ontmoeting van Jezus
en Maria Magdalena op paas-
morgen'.)